

Laurentzi Odriozola: "Martinek kazetaritza eta literatura uztartu ditu"

[Egile ezezaguna]

Aiurri, 68. zk., 1997-11-14: 14-15.

58 urte. Bidart-en jaio eta Venezuelan hazi, egun Venezuelan bizi da. Martini esker hasi zen kazetaritza munduan. Komunikabide askotan egin du lan: Venezuelako Telebistan, eta hainbat egunkarietan. Gaur egun, Notitarde egunkariko zuzendaria da.

Zure abizenak, Odriozolak, euskal kutsua da...

Bidarten jaioa izan arren, Venezuelan hazi eta hezitakoa naiz nire gurasoak bertara joan baitziren gerra garaian. Beraz, Venezuelako haurren artean eta bertako ohituren artean hazi naiz. Hala ere, euskaldunon seme-alabak garenok barru-barruan dugu gure euskaldun izaera. Ez gara euskal giroan hazi, baina hala moduzko euskaldun izaera bat badugu, identifikazio nahastua dugu, nonbait. Horregatik miresten ditut exilioko erosotasuna alde batera utzi eta berezko aberrira joan direnak, Martin, esate baterako.

Noiz eta nola ezagutu zenuen Martin Ugalde?

Argazki baten antzera, nire aita eta biok Martinen aitaren tailerra –egurrezko kaxak egiten zituen Martinen aita– joan ginen eguna dut gogoan. Martinen aita eta nire familia –nik hilabete gutxi batzuk nituen– garai eta ia-ia barku berean joan ziren Venezuelara. Venezuelan, Caracaseko Euskal Etxera maiz joaten ginen. Ni haurra nintzen garai horretan eta jolasean ibiltzen nintzen Euskal Etxean, Martinek, ordea, neska-mutilez osaturiko elkarte bat sortu zuen, bere kazetari senari jarraituz, aldizkari bat egiteko. Horrela ezagutu ginen, euskal etxean.

Martinek zure aukera profesionalean eragin handia izan zuen, ezta?

1960. urtean medikuntza ikasketak egiten ari nintzen. Baina ikasketekin gustura ez nonbait eta kazetaritza ikasketak hastea erabaki nuen. Nire aitak ez zuen ulertzen aldaketa horren zergatia, baina Martinek, kazetari eta euskaldun eredu paregabea Venezuelako euskaldunentzat, aita konbentzitzea lortu zuen. Martin da, beraz, ni kazetari izatearen arduraduna.

Martin Venezuelan egin zen kazetari. Kontaiguzu bere ibilbidea.

Martin saltzaile gisa aritu zen hasiera batean, baina ez zuen horretarako balio. Nire ere gauza bera gertatu zitzaidan. Ondoren, General Motors-en egin zuen lana, ongi kobratzen zuen, gainera. Bertan lan egiten ari zela, Paquito Villanuevak, *Elite* egunkariko zuzendariak, egunkarian lan egiteko aukera eman zion Martini. Erabaki zaila izan zen, diru gutxiago irabaziko zuen, baina Martinek kazetari lanetan hastea erabaki zuen. Astean bi erreportai egiten hasi zen.

1950. urte inguruan Paquito Villanueva desagertu egin zen. Paquitoren desagertpenak eta Carlos Delgado generalaren hilketak aldaketa handiak eragin zituen Martinen bizitzan. *Eliteko* zuzendari egin zuten Martin, eta Carlos Delgadoren hilketaren inguruan erreportai ugari idatzi zituen aldizkarian.

Martinen izaera asko nabarmentzen da bere ibilbide profesionalean, ezta?

Martin pertsona leiala, konprometitua eta oso etikoa da, besteak beste. *Eliten* argitaratu zituen aipaturiko erreportaiak etika handiz idatzi zituen. Bera den bezalako izateagatik eta horrela lan egiteagatik lortu zuen kazetari prestigiatura izatea. Miguel Oterok *El Nacional* egunkarian lan egiteko proposamena egin zion, baina Martinek ez zuen onartu, *Eliten* lan egiteko konpromezua hartua baitzuen. Eta kazetari prestigiotsuen taldean sartzekotan zela, Creole Petroleum Corporation petrolio enpresako *Nosotros* hilabetekarian eta *El farol* kultur aldizkarian hasi zen lanean. *El farol* aldizkarian hamabost urtez aritu zen lanean, bienbitartean, eta denbora libre gehiago zuenez, ipuinak idatzi zituen. Izan ere, denbora behar da literatura idazteko. Bere idazteko moduak eskola egin du, gainera.

Kazetaria ala idazlea da Martin?

Martinek kazetaritza genero literario baten moduan ulertu du. Era berean, Martinen ipuinak erreportaiak dira, bere bizitzako egoeretan oinarritutako ipuinak baitira. Gainera, idazteko oso modu kontenporaneoak du, bizia. Martinek kazetaritza eta literatura elkartu egin ditu. Izan ere, kazetari batek sormen lana egiten du, ikusten duen hori bera ikusten duen moduan kontatzen baitu. Martinen lana gehiago aztertu beharko litzateke, bai Venezuelaren bai Euskal Herriaren onurarako.